

Opis Przedmiotu Zamówienia

na usługę opracowania ekspertyzy w zakresie analizy finansowych i pozafinansowych narzędzi wspierających internacjonalizację MŚP w województwie łódzkim

Przedmiot zamówienia:

Przedmiotem zamówienia jest wykonanie usługi polegającej na opracowaniu ekspertyzy w zakresie analizy finansowych i pozafinansowych narzędzi wspierających internacjonalizację MŚP w województwie łódzkim.

Kod CPV:

- 73000000-2 Usługi badawcze i eksperymentalno-rozwojowe oraz pokrewne usługi doradcze

I. Uzasadnienie wykonania zamówienia

Innowacyjność i internacjonalizacja firm w Polsce, jak i w regionie łódzkim, jest na relatywnie na niskim poziomie w kontekście rynku europejskiego. Ekspansja na rynki zagraniczne oferuje bowiem potencjalnie firmom, m.in. zwiększenie przychodów i zysków, zmniejszenie zależności od fluktuacji popytu krajowego, zwiększenie zakresu powiązań kooperacyjnych czy też podniesienie poziomu innowacyjności, prowadząc finalnie do zwiększenia ogólnego poziomu konkurencyjności przedsiębiorstwa. Proces internacjonalizacji wymaga jednak właściwego przygotowania firmy do podjęcia wyzwań związanych z funkcjonowaniem na rynkach zagranicznych.

Dotychczasowe badania empiryczne wskazują, że choć eksport jest dość dobrze znaną przez przedsiębiorców formą ekspansji zagranicznej, to jednak tylko niewielka część produkcji trafia na rynki zagraniczne. Dodatkowo nieliczna grupa firm wykorzystuje bardziej zaawansowane formy umiędzynarodowienia (GUS, 2017). Tak więc, pomimo pozytywnej dynamiki, wykorzystanie złożonych form internacjonalizacji jest wciąż dalece niewystarczające. Zadaniem polityki wspierania przedsiębiorczości na poziomie regionu jest kształtowanie odpowiedniego systemu wsparcia, który sprzyja rozwojowi firm w zakresie innowacyjności i internacjonalizacji. Funkcjonujące w regionie IOB wykazują aktywność i świadczą usługi, które teoretycznie zwiększają zdolność MŚP do podejmowania różnorodnych działań z partnerami międzynarodowymi, ale brakuje koordynacji działań i wiele do życzenia ma poziom kompetencji kadry obsługującej przedsiębiorstwa.

Przykłady regionów europejskich, wskazują, że jednym z ważniejszych czynników wpływających na efektywność wsparcia świadczonego przez poszczególne jednostki, jest intensywna działalność nakierowana na budowę profesjonalizacji istniejących instytucji wsparcia. Zatem ekspertyza i wnioski z niej płynące będą nakierowane na podniesienie profesjonalizacji aktywności IOB oraz JST w zakresie wsparcia przedsiębiorczości ze szczególnym uwzględnieniem zaawansowanych form internacjonalizacji.

Mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) są motorem gospodarki europejskiej. Pobudzają tworzenie miejsc pracy i wzrost gospodarczy oraz zapewniają stabilność społeczną. W 2013 r. ponad 21 mln MŚP zapewniało 88,8 mln miejsc pracy w całej UE. Dziewięć na dziesięć przedsiębiorstw to MŚP. MŚP tworzą dwa z każdych trzech miejsc pracy. MŚP pobudzają również przedsiębiorczość i innowacyjność w całej UE, a tym samym mają kluczowe znaczenie dla zwiększenia konkurencyjności i zatrudnienia¹. MŚP potrzebują pomocy, której nie wymagają inne przedsiębiorstwa.

Ekspertyza dofinansowana będzie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa II. Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka, II.2 Internacjonalizacja przedsiębiorstw, II.2.2 Promocja gospodarcza regionu.

II. Cel ekspertyzy

Celem badania będzie przygotowanie opracowania w zakresie internacjonalizacji MŚP z regionu łódzkiego z identyfikacją i stopniem wykorzystania finansowych i pozafinansowych narzędzi wspierających internacjonalizację MŚP w regionie łódzkim.

Dodatkowo, ekspertyza będzie obejmowała zestawienie rekomendacji w zakresie narzędzi i działań mających na celu rozwój i wsparcie internacjonalizacji wśród MŚP.

III. Odbiorcy ekspertyzy

Głównymi odbiorcami ekspertyzy będą:

- MŚP z Województwa Łódzkiego

IV. Zakres przestrzenny ekspertyzy

Ekspertyza powinna objąć swym zakresem obszar województwa łódzkiego.

V. Zakres tematyczny ekspertyzy

Zadaniem Wykonawcy będzie:

- Identyfikacja finansowych i pozafinansowych narzędzi wspierających internacjonalizację MŚP w regionie łódzkim
- Stopień wykorzystania przez MŚP istniejących finansowych i pozafinansowych narzędzi wspierających internacjonalizację MŚP w regionie łódzkim
- Ocena finansowych i pozafinansowych narzędzi wspierających internacjonalizację MŚP w regionie łódzkim
- Analiza aktywności międzynarodowej MŚP w regionie łódzkim, w porównaniu do sytuacji w Unii Europejskiej

¹ Poradnik dla użytkowników dotyczący definicji MŚP, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2015.

- Sformułowanie praktycznych rekomendacji w zakresie czynników wpływających na wzrost internacjonalizacji w regionie łódzkim
- Zaproponowanie nowych narzędzi wspierających proces internacjonalizacji dla MŚP

VI. Metodologia

Wykonawca posłuży się adekwatnym do przedmiotu zamówienia zakresem metod, technik i narzędzi badawczych zarówno zbierania danych, jak i ich analizy. Metodologia zastosowana przez Wykonawcę powinna umożliwić wskazanie konkretnych rozwiązań w obszarach problemowych zawartych w ramowym zakresie zadań.

Metodologia ekspertyzy obejmuje minimum:

1. Analiza danych źródłowych (Desk Research)

Analiza podstawowych dokumentów źródłowych będzie polegała na zebraniu i analizie dostępnych danych wtórnych takich jak m.in.: akty prawne, dokumenty strategiczne, dokumenty programowe, analizy/ekspertyzy/badania, informacje dostępne na stronach internetowych nakierowane na rozpoznanie, opis i diagnozę aktualnego systemu wsparcia przedsiębiorczości w regionie w zakresie internacjonalizacji.

Analiza danych źródłowych będzie trwała przez cały okres przeprowadzania ekspertyzy. Na podstawie Desk Research oraz ewentualnie zaproponowanych przez Wykonawcę innych metod, zidentyfikowane zostaną problemy związane z niewielkim zainteresowaniem firm z sektora MŚP narzędziami wspierającymi proces internacjonalizacji. Wykonawca ma przedstawić wnioski i propozycje szczegółowych rozwiązań, które wpłyną na wzrost zainteresowania potencjalnych beneficjentów tymi działaniami.

2. Przeprowadzenie indywidualnych wywiadów pogłębionych (IDI) – to metoda badań jakościowych polegająca na prowadzeniu indywidualnych rozmów z respondentami wybranymi ze względu na ich powiązanie z tematem ekspertyzy, w szczególności firmy z sektora MŚP z województwa łódzkiego.

W ramach ekspertyzy zostanie przeprowadzonych **20** indywidualnych wywiadów pogłębionych w zakresie:

- Wykorzystania narzędzi wspierających proces internacjonalizacji, usług świadczonych przez JST i IOB w tym zakresie, barier (5 efektywnych wywiadów);

3. Przeprowadzenie wywiadów telefonicznych ze wspomaganie komputerowym CATI (ang. Computer Assisted Telephone Interview)

W ramach ekspertyzy zostanie przeprowadzonych **60 wywiadów telefonicznych** ze wspomaganie komputerowym z przedstawicielami:

- 54 firm z sektora MŚP z województwa łódzkiego,
- 6 IOB z województwa łódzkiego (w tym 3 z Łodzi).

Wykonawca może zaproponować zwiększenie wielkości próby w przypadku którejkolwiek metody/techniki/narzędzia badawczego.

4. Ocena ekspercka

Oceny eksperckiej dokonają eksperci zespołu badawczego na podstawie materiałów zebranych w trakcie realizacji ekspertyzy. Ocena ekspercka w ramach niniejszej ekspertyzy zostanie wykorzystana do sformułowania trafnych sformułowań konkretnych rozwiązań/działań (sformułowanych możliwie szczegółowo) rozwiązań oraz do wszystkich zidentyfikowanych przyczyn i obszarów problemowych.

5. Metoda badania przypadków, nakierowana na prezentację wzorcowych rozwiązań systemowych i narzędziowych wspierania przedsiębiorczości w regionie łódzkim oraz w kraju, jak również liderów internacjonalizacji i innowacyjności.

Podstawowym założeniem badań stosowanych ma być nakierowania na eksploatację (wykorzystanie i doskonalenie istniejących rozwiązań) oraz eksplorację (poszukiwanie nowych możliwości) w zakresie wzmacniania profesjonalizacji systemu wspierania przedsiębiorczości, szczególnie w zakresie innowacyjności i internacjonalizacji.

Proponowane metody badawcze:

1. Metody benchmarkingu, nakierowanej na porównanie istniejących rozwiązań narzędziowych i organizacyjnych z najlepszymi wzorcami w celu wypracowania modelowych rozwiązań, założeń strategicznych i systemowych w zakresie innowacyjności i internacjonalizacji.

Oczekiwania od Wykonawcy

Przedstawione powyżej obszary oraz narzędzia badawcze, są jedynie **minimum** metodologicznym zaproponowanym przez Zamawiającego. Wykonawca w swojej ofercie może wskazać propozycje metod/technik analizy i/lub zebrania materiału, które wzbogacą dane dotyczące przedstawionych wyżej obszarów. Działania takie będą możliwe dzięki wiedzy oraz doświadczeniu pozyskanym przez Wykonawcę w czasie wykonywania innych, podobnych badań/analiz/ekspertyz.

VII. Sposób prezentacji

Zamawiający oczekuje od Wykonawcy przygotowania następujących produktów:

- opracowanie metodologii,
- opracowanie ekspertyzy,
- rozpowszechnienie i wykorzystanie wyników ekspertyzy:
 - Wykonawca zobowiązuje się do prezentacji wyników ekspertyzy w miejscu i terminie wskazanym przez Zamawiającego w ramach wynagrodzenia, które otrzyma za wykonanie ekspertyzy.

W trakcie realizacji badania Wykonawca sporządzi dwa dokumenty: opracowanie metodologiczne i ekspertyzę.

A. Oczekiwania Zamawiającego odnośnie opracowania metodologicznego:

1. Opracowanie metodologiczne będzie zawierało następujące elementy:

- listę pozostałych dokumentów źródłowych, z których Wykonawca skorzystał podczas realizacji kolejnych etapów ekspertyzy,
- szczegółowe określenie sposobu doboru, struktury, wielkości oraz operatu próby badawczej (do każdej metody zbierania danych),
- opis sposobu zapewnienia jakości i rzetelności pozyskiwanych danych w ramach poszczególnych metod badawczych (do każdej metody oddzielnie),
- szczegółowy (tygodniowy) harmonogram realizacji poszczególnych metod badawczych oraz innych zadań wykonywanych w związku z realizacją ekspertyzy (wraz ze wskazaniem terminów ich realizacji),
- wskazanie przedstawicieli zespołu badawczego odpowiedzialnych za wykonanie wyszczególnionych w harmonogramie zadań wraz z danymi kontaktowymi do tych osób (telefon, e-mail) – osoby wyznaczone do kontaktu z Zamawiającym w przypadku poszczególnych zadań,
- opis zasad postępowania, którymi kierować się będzie Wykonawca wobec osób biorących udział w badaniu oraz sposobu zapewnienia im anonimowości,
- szczegółową propozycję struktury ekspertyzy oraz formy, w jakiej prezentowane będą wyniki,
- aneks – projekt wszystkich proponowanych narzędzi badawczych.

2. Opracowanie metodologiczne będzie spełniało następujące warunki:

- opracowanie metodologiczne jest zgodne z zapisami opisu przedmiotu zamówienia oraz oferty Wykonawcy,
- opracowanie metodologiczne jest opracowane w języku polskim, poprawnie pod względem stylistycznym i ortograficznym,
- informacje oraz dane zawarte w opracowaniu metodologicznym są wolne od błędów rzeczowych i logicznych,
- strona tytułowa opracowania metodologicznego/narzędzi badawczych jest opatrzona w logotyp zawierający nazwę Program Regionalny, hasło reklamowe dla województwa łódzkiego oraz flagę UE z dopiskiem Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz z budżetu Samorządu Województwa Łódzkiego. Fundusze Europejskie dla rozwoju regionu łódzkiego,
- opis sposobu doboru próby badawczej oraz wyszczególnione zadania wykonywane w trakcie realizacji danej metody zapewniają jej prawidłową realizację, tzn. umożliwiają stwierdzenie, że w pełni oraz w terminie zostanie wykonana próba badawcza,
- harmonogram realizacji ekspertyzy uwzględnia wszystkie zadania związane z realizacją ekspertyzy, uporządkowane w sposób spójny, logiczny i możliwy do realizacji,
- zagadnienia etyczne są prawidłowo zawarte tzn. zasady postępowania wobec osób biorących udział w badaniu oraz badanych dokumentów i danych w sposób pełny zapewniają anonimowość oraz poufność źródłom informacji,
- narzędzia badawcze pozwalają w sposób prawidłowy rozwiązać zagadnienia, tzn. w sposób adekwatny oraz wystarczający pozwolą zrealizować poszczególne obszary ekspertyzy,
- narzędzia badawcze są skonstruowane w sposób zrozumiały (precyzyjny) i logicznie uporządkowany,

- Wykonawca odniósł się do wszystkich, sformułowanych przez Zamawiającego, uwag do projektu opracowania metodologicznego.

Zamawiający dokona oceny Opracowania metodologicznego zgodnie z powyższymi wymaganiami (punkt 1 i 2) metodą „spełnia”, „nie spełnia”. Nie spełnienie któregośkolwiek z powyższych wymagań skutkować może stwierdzeniem nienależytego wykonania Zadania.

B. Oczekiwania Zamawiającego odnośnie ekspertyzy:

1. Ekspertyza będzie zawierała co najmniej następujące elementy:

- streszczenie ekspertyzy ma nie więcej niż 5 stron w formacie A4,
- spis treści,
- opis wyników ekspertyzy, ich analizę i interpretację,
- najważniejsze wnioski,
- aneksy zawierające m.in.:
 - narzędzia badawcze zastosowane w ekspertyzie (kwestionariusze wywiadów, ankiety, itp.),
 - raport z przeprowadzonych wywiadów pogłębionych,
 - raport z przeprowadzonych badań ilościowych,
 - transkrypcje lub notatki z przeprowadzonych wywiadów pogłębionych,
 - listę dokumentów, publikacji i innych materiałów źródłowych, wykorzystanych przy ekspertyzie,
 - inne materiały opracowane w trakcie realizacji ekspertyzy (np. wykresy, zestawienia, tabele w formacie umożliwiającym odczyt i edycję w programie Excel/ Statistica/ Word itp.).
 - zestawienia danych zebranych z poszczególnych metod badawczych,
 - prezentację multimedialną wyników (w formacie .ppt)
 - listę respondentów (w zależności od wyrażonej zgody na przetwarzanie danych osobowych).

2. Ekspertyza będzie spełniała następujące warunki (kryteria):

- ekspertyza jest zgodna z zapisami opisu przedmiotu zamówienia, oferty Wykonawcy oraz opracowania metodologicznego,
- ekspertyza jest opracowana w języku polskim,
- ilość stron: min. 50 maks. 70, wyłączając streszczenie
- informacje oraz dane zawarte w raporcie są wolne od błędów rzeczowych i logicznych,
- ekspertyza jest sporządzona poprawnie pod względem stylistycznym i ortograficznym,
- ekspertyza jest uporządkowana pod względem wizualnym, tzn. formatowanie tekstu oraz rozwiązania graficzne (tabele, grafy, mapy oraz inne narzędzia prezentacji informacji) zastosowane zostały w sposób jednolity oraz powodują, że ekspertyza jest czytelna i przejrzysta,
- strona tytułowa ekspertyzy jest opatrzona w logotyp zawierający nazwę Program Regionalny, hasło reklamowe dla województwa łódzkiego oraz flagę UE z dopiskiem Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz z budżetu Samorządu Województwa Łódzkiego. Fundusze Europejskie dla rozwoju regionu łódzkiego,
- w sposób optymalny zaplanowana została objętość (maksymalnie 50 stron bez aneksów) ekspertyzy i streszczenia - przedstawienie wyników w sposób przystępny dla jego odbiorców,

- streszczenie ekspertyzy w sposób syntetyczny przedstawia wszystkie najważniejsze wyniki i propozycje konkretnych i adekwatnych rozwiązań,
- zebrane w trakcie realizacji ekspertyzy dane są wystarczające do przedstawienia wszystkich pożądaných wyników ekspertyzy,
- ekspertyza nie sprowadza się jedynie do zreferowania (streszczenia) uzyskanych danych i odpowiedzi respondentów,
- w ekspertyzie w sposób rzetelny przedstawione zostały wyniki, tzn. przedstawiona została analiza oraz interpretacja danych zebranych w ramach wszystkich zastosowanych metod badawczych (metod zbierania danych),
- w ekspertyzie w sposób wyczerpujący przedstawiono wszystkie pożądane wyniki,
- sformułowane wnioski poparte zostały przedstawionymi wynikami badań,
- sformułowane wnioski stanowią rezultat przeprowadzonej przez zespół badawczy analizy i interpretacji wyników ekspertyzy oraz nie stanowią wyłącznie opinii poszczególnych respondentów,
- w kontekście zebranych danych oraz zaprezentowanych wyników nie brakuje żadnego istotnego wniosku,
- sformułowane w ekspertyzie propozycje konkretnych i adekwatnych rozwiązań w sposób logiczny wynikają z wniosków,
- sformułowane zostały propozycje konkretnych i adekwatnych rozwiązań do wszystkich istotnych wniosków,
- rozwiązania zostały sformułowane w sposób precyzyjny oraz w formie pozwalającej na bezpośrednie operacyjne zastosowanie, tzn. dokładnie oraz szczegółowo przedstawione zostały możliwe do wykonania zadania służące realizacji zaproponowanych rozwiązań,
- zagadnienia etyczne zostały prawidłowo zastosowane tzn. ekspertyza zapewniła anonimowość respondentom biorącym udział w poszczególnych metodach,
- Wykonawca odniósł się do wszystkich, sformułowanych przez Zamawiającego, uwag do projektu ekspertyzy,
- prezentacja multimedialna w sposób syntetyczny przedstawia cel ekspertyzy, jej zakres, oraz wszystkie najważniejsze wyniki i rozwiązania,
- raporty z przeprowadzonych badań ilościowych/jakościowych w sposób wyczerpujący przedstawiają i opisują zebrane w ramach poszczególnych metod dane.

Zamawiający dokona oceny ekspertyzy zgodnie z powyższymi wymaganiami (punkt 1 i 2) metodą „spełnia”, „nie spełnia”. Nie spełnienie któregośkolwiek z powyższych wymagań skutkować może stwierdzeniem nienależytego wykonania Zadania.

Za zebranie i opracowanie danych i informacji niezbędnych do wykonania zadania odpowiedzialność ponosi Wykonawca. W przypadku trudności w zbieraniu danych i informacji, o których mowa powyżej, Zamawiający będzie udzielał pomocy Wykonawcy w kontakcie z badanymi instytucjami oraz zdobyciu niezbędnych danych i informacji.

W przypadku zbierania danych pierwotnych Wykonawca jest zobowiązany do udokumentowania realizacji zaproponowanych w ofercie i metodologii narzędzi badawczych (np. wypełnione ankiety, nagrania/zapisy wywiadów i inne narzędzia zostaną przekazane Zamawiającemu). Zamawiający wymaga, aby przekazane dane pierwotne zapewniały anonimowość ich źródłom informacji. Zamawiający może odstąpić

od obowiązku przekazania zapisów wywiadów z przedstawicielami np. JST, na uzasadniony wniosek Wykonawcy.

Wykonawca zobowiązany jest do stałej współpracy z Zamawiającym poprzez:

- wyznaczenie osoby/osób do kontaktów roboczych,
- informowanie o pojawiających się problemach (wraz z podaniem propozycji ich rozwiązania) oraz innych zagadnieniach istotnych dla realizacji ekspertyzy,
- spotkania się odpowiednio do potrzeb (np. przy prezentacji ekspertyzy) – spotkania w siedzibie Zamawiającego, na każdą jego prośbę w ramach wynagrodzenia za wykonanie ekspertyzy,
- kontakt telefoniczny oraz drogą elektroniczną.

Dodatkowo Zamawiający zastrzega sobie możliwość (na każdym etapie realizacji ekspertyzy) do fizycznego uczestnictwa w wykonywanych czynnościach badawczych, po dokonaniu wcześniejszych uzgodnień z Wykonawcą.

VIII. Harmonogram realizacji zamówienia

Realizacja ekspertyzy będzie przebiegać zgodnie z następującym harmonogramem:

- **w terminie do 7 dni kalendarzowych od dnia zawarcia umowy** – opracowanie i przekazanie drogą elektroniczną Zamawiającemu opracowania metodologicznego projektu ekspertyzy. Wykonawca przedstawi następujące elementy: określenie prac wynikających z zamówienia, wskazanie wszystkich narzędzi badawczych wykorzystanych przy opracowywaniu ekspertyzy, wskazanie próby, na której będą wykorzystywane wskazane narzędzia, metody oraz techniki badań, wskazanie źródeł danych.
- **w terminie do 23 listopada 2018** – opracowanie i przekazanie drogą elektroniczną Zamawiającemu ostatecznej wersji ekspertyzy. Na prośbę Zamawiającego ekspertyza zostanie przedstawiona w formie prezentacji multimedialnej.

W terminie do 30 listopada 2018 - nastąpi podpisanie protokołu zdawczo-odbiorczego usługi.

Po podpisaniu bez zastrzeżeń protokołu zdawczo-odbiorczego, Wykonawca zobowiązany będzie dostarczyć ww. ekspertyzę w formie drukowanej (2 egzemplarze, w tym 1 egzemplarz z kompletem aneksów) oraz w wersji elektronicznej (płyta CD/DVD/pendrive) w standardzie Microsoft Office (gotowej do druku, niewymagającej dodatkowych poprawek).

Od Wykonawcy oczekuje się ponadto:

- uczestnictwa – w ramach wynagrodzenia za wykonanie przedmiotowej usługi – w nie więcej niż 2 spotkaniach, warsztatach roboczych/konsultacyjnych w siedzibie Zamawiającego, jeśli nastąpi taka potrzeba. Termin ewentualnych spotkań Zamawiający będzie ustalał w konsultacji z Wykonawcą, jednak nie później niż co najmniej 3 dni przed terminem danego spotkania roboczego/konsultacji;
- zaprezentowania – w ramach wynagrodzenia za wykonanie przedmiotowej usługi – opracowanej ekspertyzy na minimum 1 spotkaniu, warsztacie i/lub konferencji w miejscu i terminie wskazanym przez Zamawiającego. Zamawiający poinformuje o tym fakcie Wykonawcę co najmniej 7 dni przed terminem danego spotkania/konferencji. Prezentacja ekspertyzy może odbyć się po upływie terminu realizacji umowy, jednak nie później niż do 30 września 2018 r.

IX. Finansowanie zamówienia

Zamówienie realizowane będzie w ramach Zadania nr 5 - System komunikacji i doradztwa dla przedsiębiorstw, w projekcie pn. „Promocja gospodarcza Województwa łódzkiego poprzez organizację i udział w Europejskim Forum Gospodarczym, Międzynarodowym Kongresie Biogospodarki, Łódzkie Innovation Days, szkoleniach oraz stworzenie systemu komunikacji i doradztwa dla przedsiębiorców”, współfinansowanego ze środków pochodzących z Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa łódzkiego na lata 2014-2020. Oś priorytetowa II. Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka, II.2 Internacjonalizacja przedsiębiorstw, II.2.2 Promocja gospodarcza regionu.